WIKIPEDIA

Londonski Tower

Londonski Tower (*Tower of London*) srednjovjekovna je tvrđava i historijski spomenik u centru Londona, uz sjevernu obalu rijeke Temze. Pod tim se imenom često spominje i **White Tower** (Bijela tvrđava), sagrađena za vrijeme Vilima Osvajača, ali ona je samo dio kompleksa građevina okruženih zidinama i jarkom koje čine Tower.

Tower of London u aprilu 2006

Tower je tokom historije predstavljao utvrde i palače, u kojima su novi suvereni čekali krundibu, ali i zatvor za plemstvo. Služio je i oružarnica, tvrđava za pogubljivanje i mučenje, riznica, opservatorija, pa čak i kao zoološki vrt.

Sadržaj

Historija

Tower je sagrađen 1078, kad je uz sjeveroistočne zidine grada, po naredbi Vilima Osvajača, sagrađen White Tower. Cilj je bio zaštititi normanski narod i sam London od invazije.[1] Neki su pisci, poput Williama Shakespeara, pogrešno opisivali Tower kao građevinu iz vremena starog Rima.

Tower of London, ilustracija iz rukopisa pjesama čiji je autor, Karlo, vojvoda Orléansa, bio dugo zatvoren u toj tvrđavi

Rikard I, kralj Engleske, naredio je da se White Tower opasa zidinama i jarkom napunjenim vodom iz Temze. Jarak nije uspješan sve dok Henrik III, stotinu godina kasnije, nije naredio da se jarak sagradi na holandski način. Henrik III ojačao je zidine Towera, a unutar njega sagradio je komplekse palača, učinivši tako Tower glavnom kraljevskom palačom. Henrik III je u Tower smjestio i tri leoparda (ili lava), koje je dobio kao vjenčani poklon od Fridrika II, cara Svetog rimskog carstva.

Utvrđivanje Towera završeno je 1285, kad je Eduard I oko postojećih zidina sagradio još jedan krug zidina, te tako potpuno zatvorio pristup Toweru. Napunio je postojeći jarak oko starih zidina i iskopao novi jarak oko novog kruga zidina.

Tower je ostao glavna kraljevska rezidencija sve do vremena Olivera Cromwella, koji je srušio cijeli kompleks palača.

Gavrani

Tower je nezamisliv bez gavrana, koji su se tu gnijezdili otkako je sagrađen. Karlo II imao ih je namjeru ukloniti budući da su smetale dvorskom astronomu. Od namjere je odustao kad je saznao za legendu koja kaže da će, ako gavrani napuste Tower, monarhija i cijelo kraljevstvo propasti. Engleska je upravo izašla iz građanskog rata, a Karlo nije želio riskirati, pa je opservatorij premjestio u Greenwich. Trenutno u Toweru boravi 8 gavrana, od kojih svaki ima svoje ime. Jedan od njih, po imenu Jim Crow (Jim Vrana), uginuo je u 44. godini.[2]

Dva gavrana ispred tvrđave

Zatvorenici

Tower je, pored ostalog, predstavljao i zatvor za plemstvo i elitu. Među zatvorenicima su bili:

- Ivan, kralj Škotske, zatvoren nakon prisilne abdikacije
- David II, kralj Škotske, zatvoren nakon sukoba s engleskom vojskom
- Ivan II, kralj Francuske, zatvoren tokom Stogodišnjeg rata
- Henrik IV, kralj Engleske, zatvoren tokom Ratova ruža
- Margareta Anžujska, engleska kraljica kao supruga Henrika IV, zatvorena tokom Ratova ruža
- Eduard V, kralj Engleske i Rikard od Yorka i Norfolka, zatvoreni od svog amidže kako ne bi predstavljali smetnju njegovoh vladavini
- Thomas More, zatvoren (kasnije pogubljen) zbog protivljenja odvajanju engleskog katoličanstva od rimokatoličanstva
- Elizabeta I, kraljica Engleske, zatvorena prije dolaska na vlast kako ne bi predstavljala prijetnju svojoj polusestri
- Rudolf Hess, vođa Nacističke partije

Pogubljeni

Kriminalci nižih slojeva obično su javno vješani izvan Towera, dok su oni iz viših slojeva društva, poput Thomasa Morea, javno obezglavljivani na Tower Hillu. U samom Toweru pogubljeno je 7 plemića, od kojih 5 žena. Među poznatim pogubljenim plemićima jesu:

- Anne Boleyn (1536), druga supruga kralja Henrika VIII, osuđena zbog navodnog preljuba i incesta, ali u stvarnosti kako bi se kralj mogao ponovo oženiti i dobiti sina
- Sveta Margaret Pole (1541), rodica kralja Henrika VIII s jakim nasljednim pravom, posljednji član svrgnute dinastije Plantagenet, osuđena zbog navodne izdaje, a u stvarnosti kako bi se eliminirali svi mogući kraljevi rivali
- Katherine Howard (1542), treća supruga kralja Henrika VIII, osuđena zbog počinjenog preljuba i incesta
- Jane Boleyn (1542), supruga brata Anne Boleyn, dvorjanka Katherine Howard, osuđena zbog saučešća u izdaji koju je počinila Catherine Howard
- Jane Grey (1554), engleska plemkinja za koju neki historičari smatraju da je bila monarh 9 dana, osuđena zbog nezakonitog preuzimanja krune.

Današnja uloga Towera je da čuva kraljevske dragulje i regaliju suverena, a službeno je i jedna od kraljevskih palača. Tower osigurava elitna grupa čuvara (osnovana 1485), tzv. *Yeomen Warders* ili *Beefeaters* (koji su svoj drugi i popularniji naziv dobili po tome što su tokom prošlosti, u doba kad je to bila rijetkost, bili hranjeni kvalitetnim goveđim mesom; *beef* = govedina). Danas ti čuvari, osim poslova čuvanja same građevine, obavljaju i poslove turističkih vodiča. U septembru 2007. prvi put u historiji te službe kao čuvarica je zaposlena i jedna žena.

Reference

1. Tinniswood, Adrian; 2001, A History of British Architecture: Buildings of the Middle Ages.
2. Jerome, Fiona; 2006, Tales from the Tower

Commons ima datoteke na temu: **Londonski Tower (https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Tower_of_London?uselang=bs)**

Preuzeto iz "https://bs.wikipedia.org/w/index.php?title=Londonski_Tower&oldid=2549962"